

I. ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

[*Lược phần đầu*: Sống thiếu thôn tình thương của cha mẹ và bị họ hàng hắt hủi, hai anh em Hồng và Quế có một tuổi thơ nhiều cơ cực. Trong một đêm đông rét buốt, chú bé Hồng - nhân vật “tôi”- đã tự an ủi tâm hồn mình bằng một giấc mơ về những kỉ niệm chơi đùa ngây thơ, ấm áp cùng em gái.]

Một đêm kia, tôi thấy em Quế tôi và tôi vịn vai nhau leo từng bậc¹ thang để lên một cái gác nhỏ hẹp [...]. Em gái tôi bê một rổ con đưng bông cúc, khoai lang, lạc rang và bánh khảo. Tôi, tôi bê một rổ to đầy những vỏ hến, [...] ống sữa bò hạng nhỏ, dao, thớt con và những đôi đũa bằng những que tăm.

Thưa các bạn, đó là hai đứa trẻ sắp sống một đời phiêu lưu giữa rừng sâu núi thẳm theo sự tưởng tượng ngây ngô của chúng. Rừng đây là mấy chậu cảnh của thầy tôi bày ở cái sân gác rộng hơn manh chiếu, chỗ độc nhất lấy không khí và ánh sáng xuống cho khu dưới nhà. Cái cù lao² nhiều thú dữ chưa từng có chân người đặt tới là cái xô gác chặt hẹp chắt những bô bịch³ và chần chiếu cũ. Còn cái hang trong lòng một dãy núi cao gần chắm mây xanh và bao quát hàng mấy trăm cây số là chỗ trống ở giữa một cái giường và bức tường.

Đồ ăn thức uống của em Quế tôi xếp có thứ tự vào những rổ con treo trên cái chân niễng⁴ giả làm cành cây. Vì không cẩn thận như thế, nhờ ra lúc vắng nhà, đi săn bắn, đánh cá hay đi tìm các kho vàng ngọc châu báu, hùm beo đến phá phách, hủy hoại đi, thì hai nhà phiêu lưu kia biết lấy gì mà ăn uống để có sức vật lộn với những mưa bão gió tuyết và cầm thú hung ác.

Chúng tôi ăn rất dè sẻn. Hàng tháng - vài phút là một tháng - mới làm thịt một con lợn. Lợn là củ khoai lang cắm bốn cái tăm, chỗ múp là thủ⁵, những khoanh to sau là bụng và đuôi. Cố nhiên bốn cái chân giò phải vứt đi! Còn gà vịt chim cá là những hột lạc và bông cúc. Chúng tôi đun nấu trong những ống bơ sữa bò mỗi ngày vài con. Thức ăn xức ra những vỏ hến, chắm với bánh khảo bóp vụn giả làm muối, làm đường.

Tôi lớn phải chống chọi nhiều với các ác thú, phải săn bắn, lặn lội gian nguy vất vả thì được ăn nhiều hơn. Nhưng ở giữa chốn rừng núi hoang vu kia, là đàn ông, tôi phải biết hy sinh cho người bạn gái trôi dạt với mình. Như thế, mỗi khi em tôi ngoan ngoãn sẽ thêm cho tôi ít xôi hay đồ lạc, tôi lại vuốt ve nó, ngọt ngào nói rằng:

- Em ăn đi, anh no rồi. Anh khỏe anh ăn ít cũng được. Còn em yếu đuối em phải ăn nhiều thì mới có sức cùng anh đánh nhau với thú dữ chứ.

(Theo hồi kí *Những ngày thơ ấu*, Nguyên Hồng, Tuyển tập Nguyên Hồng
NXB Văn học, 2018, tr.312-313)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Đoạn trích kể theo ngôi thứ mấy?

Câu 2. Trong các từ sau: *lặn lội, săn bắn, ngoan ngoãn, ngọt ngào*, từ nào là từ láy?

Câu 3. Trong trí tưởng tượng của Hồng và Quế, nơi nào trong nhà biến thành rừng, cù lao, hang?

Câu 4. Chỉ ra vẻ đẹp tâm hồn của hai anh em Hồng và Quế được thể hiện trong đoạn trích.

Câu 5. Qua đoạn trích, tác giả (nhân vật “tôi”) thể hiện tình cảm gì đối với những kỉ niệm ấu thơ bên em gái?

Câu 6. Sau khi đọc đoạn trích, em rút ra bài học gì về cách ứng xử với các anh chị em trong gia đình?

II. PHẦN VIẾT (5,0 điểm)

Trong buổi thảo luận về chủ đề “Học sinh với chiếc điện thoại thông minh”, một bạn học sinh lớp 6 đã chia sẻ: “Nếu chúng ta quá mải mê sử dụng thiết bị này để chơi game hay vào mạng xã hội sẽ dẫn đến những hậu quả nghiêm trọng”. Hãy viết bài văn trình bày ý kiến của em về chia sẻ trên của bạn học sinh.

..... **HẾT**

Học sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm.

Họ tên học sinh:....., Số báo danh:.....

¹ Bậc (trong bậc thang): Là cách viết hoặc cách phát âm cũ của từ bậc (bậc thang).

² Cù lao: Đất nổi lên giữa sông hoặc biển (giống như cồn đất, hòn đảo nhỏ).

³ Bô bịch: Đồ đan bằng tre nứa ngày xưa, dùng để cất đồ đạc hoặc thóc gạo.

⁴ Niễng: Có thể hiểu là đồ dùng có chức năng như giá đỡ đồ vật.

⁵ Thủ: Phần đầu của con vật (ở đây là đầu lợn).

Phần	Câu	Yêu cầu	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	5.0
	1	- Đoạn trích được kể theo ngôi thứ nhất. - Hướng dẫn chấm: + HS trả lời đúng yêu cầu trên: 0.5 điểm. + HS không trả lời hoặc trả lời sai: 0.0 điểm.	0.5
	2	- Từ láy: ngoan ngoãn, ngọt ngào. - Hướng dẫn chấm: + HS trả lời đúng 02 từ láy: 0.5 điểm. + HS trả lời đúng 01 từ láy: 0.25 điểm. + HS không trả lời hoặc trả lời sai: 0.0 điểm.	0.5
	3	- Trong trí tưởng tượng của hai đứa trẻ: + "Rừng" là: mây chầu cảnh bày ở cái sân gác.../mây chầu cảnh + "Cù lao" là: cái xó gác chật hẹp chật những bò bịch và chần chiếu cũ/xó gác chật hẹp. + "Hang" là: chỗ trống ở giữa một cái giường và bức tường. - Hướng dẫn chấm: + HS trả lời đúng 03 yêu cầu trên: 1.0 điểm. + HS trả lời đúng được 02 yêu cầu trên: 0.75 điểm. + HS trả lời đúng được 01 yêu cầu trên: 0.5 điểm. + HS không trả lời hoặc trả lời sai: 0.0 điểm.	1.0
	4	- Vẻ đẹp tâm hồn của Hồng và Quế được thể hiện trong đoạn trích: + Tâm hồn ngây thơ, trong sáng. + Trí tưởng tượng phong phú, bay bổng. + Lạc quan, biết tự tìm kiếm niềm vui, tự làm ấm áp tâm hồn mình dù thực tại thiếu thốn, nghèo khổ. +... - Hướng dẫn chấm: + HS trả lời được 02 vẻ đẹp: 1.0 điểm. + HS trả lời được 01 vẻ đẹp: 0,5 điểm. + HS không trả lời hoặc trả lời sai: 0.0 điểm. <i>Lưu ý: Chấp nhận cách diễn đạt tương đương.</i>	1.0
	5	- Trong đoạn trích, tác giả (nhân xưng “tôi”) đã thể hiện tình cảm: Yêu thương, gắn bó, trân trọng, nhớ tiếc,... những kỉ niệm tuổi thơ hồn nhiên, tốt đẹp bên em gái. - Hướng dẫn chấm: + HS trả lời được 02 biểu hiện phù hợp: 1.0 điểm. + HS trả lời được 01 biểu hiện phù hợp: 0,5 điểm. + HS không trả lời hoặc trả lời sai: 0.0 điểm. <i>Lưu ý: Chấp nhận cách diễn đạt tương đương.</i>	1.0
	6	- Rút ra bài học phù hợp về cách ứng xử với anh chị em trong gia đình. Có thể là: Anh chị em trong gia đình cần phải biết yêu thương, đùm bọc, nhường nhịn và hi sinh cho nhau,... - Hướng dẫn chấm: + HS nêu được bài học phù hợp: 1,0 điểm. + HS không trả lời hoặc trả lời không đúng yêu cầu: 0.0 điểm.	1.0
		VIẾT	5.0

II	Trong buổi thảo luận về chủ đề “Học sinh với chiếc điện thoại thông minh”, một bạn học sinh lớp 6 đã chia sẻ: “Nếu chúng ta quá mải mê sử dụng thiết bị này để chơi game hay vào mạng xã hội sẽ dẫn đến những hậu quả nghiêm trọng”. Em hãy viết bài văn trình bày ý kiến về chia sẻ trên của bạn học sinh.	
	a. Yêu cầu chung: <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận, đảm bảo yêu cầu về sử dụng bằng chứng</i> - Vấn đề nghị luận: hậu quả nghiêm trọng nếu học sinh quá mải mê sử dụng điện thoại thông minh để chơi game hay vào mạng xã hội. - Bằng chứng: thực tế đời sống. Hướng dẫn chấm: - <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận: 0,5 điểm.</i> - <i>Đảm bảo yêu cầu về bằng chứng: 0,5 điểm.</i>	1,0
	b. Yêu cầu cụ thể: <i>Triển khai bài viết theo trình tự hợp lí và sử dụng đúng các kĩ năng nghị luận. Bày tỏ suy nghĩ về vấn đề; đưa ra được lí lẽ và bằng chứng để làm sáng tỏ cho ý kiến của mình.</i> Hướng dẫn chấm: <i>Chấm điểm bài làm của học sinh theo các yêu cầu của Đáp án dưới đây. Số điểm trong mỗi ý bao gồm cả yêu cầu về diễn đạt, trình bày.</i>	4,0
	b1. Viết được mở bài và kết bài cho bài văn nghị luận xã hội - Mở bài: Giới thiệu được vấn đề nghị luận. - Kết bài: Khẳng định được vấn đề nghị luận. Hướng dẫn chấm: + <i>Đảm bảo yêu cầu của mở bài: 0,25 điểm.</i> + <i>Đảm bảo yêu cầu của kết bài: 0,25 điểm.</i>	0,5
	b2. Giải thích: - <i>Điện thoại thông minh:</i> Thiết bị hiện đại giúp liên lạc, tìm kiếm thông tin và giải trí. - <i>Quá mải mê:</i> mất kiểm soát, dành quá nhiều thời gian vào việc chơi game, vào mạng xã hội mà quên đi các nhiệm vụ khác. => Nội dung ý kiến: Nhấn mạnh vào những tác động tiêu cực (hậu quả nghiêm trọng) nếu không biết sử dụng điện thoại đúng cách. Hướng dẫn chấm: + <i>Giải thích phù hợp: 0,5 điểm</i> + <i>Giải thích không phù hợp: 0,0 điểm</i> <i>Lưu ý: (Chấp nhận cách học sinh không giải thích từ ngữ cụ thể mà chỉ nêu nội dung chia sẻ của bạn học sinh; chấp nhận cách diễn đạt tương đương).</i>	0,5
	b3. Bày tỏ ý kiến và làm sáng tỏ ý kiến: - <i>Bày tỏ ý kiến của người viết về chia sẻ của bạn học sinh:</i> (VD: Ý kiến chia sẻ của bạn học sinh là một ý kiến hoàn toàn đúng đắn/ là lời cảnh báo cần thiết đối với mỗi chúng ta/đồng tình với chia sẻ của bạn học sinh,...). - <i>Đưa ra lí lẽ và bằng chứng để làm sáng tỏ ý kiến.</i> Ví dụ: + Ảnh hưởng đến việc học tập: mất tập trung trong giờ học và khi làm bài tập ở nhà dẫn đến kết quả học tập sa sút. + Ảnh hưởng đến sức khỏe: dùng điện thoại quá nhiều gây mệt mỏi, thiếu ngủ; ảnh hưởng xấu đến thị lực (cận thị), các bệnh về xương khớp (do ngồi sai tư thế),... + Ảnh hưởng đến các mối quan hệ gia đình, bạn bè...: giảm giao tiếp trực tiếp với người thân, bạn bè, cô lập bản thân, sống vô cảm,... + Dễ sa vào các trò chơi bạo lực hoặc những thông tin xấu độc trên mạng xã hội. + <i>(HS lấy được bằng chứng để làm sáng tỏ lí lẽ)</i> Hướng dẫn chấm: - <i>Bày tỏ được ý kiến: 0,5 điểm</i> - <i>Làm sáng tỏ ý kiến: 1,5 điểm</i> + <i>Ít nhất làm rõ 02 lí lẽ: 1,5 điểm.</i>	2,0 0,5 1,5

	+ Làm rõ 01 lí lẽ: 0,75 điểm. <i>Lưu ý: Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</i>	
	b4. Rút ra bài học. Hướng dẫn chấm: - Rút ra bài học phù hợp: 0,5 điểm. - Không nêu được bài học hoặc nêu bài học không phù hợp: 0,0 điểm	0,5
	b5. Sáng tạo - Có những ý đột phá, vượt ra ngoài Đáp án nhưng có sức thuyết phục (VD: bàn luận mở rộng, trao đổi với quan điểm trái chiều,...). - Có cách diễn đạt tinh tế, độc đáo. Hướng dẫn chấm: - Đảm bảo 02 yêu cầu trên: 0,5 điểm - Đảm bảo 01 yêu cầu: 0,25 điểm.	0,5
	Lưu ý điểm trừ: <i>Trừ điểm mắc lỗi (diễn đạt, chính tả, dùng từ, viết câu):</i> - Trừ 0,5 điểm nếu bài văn mắc 7 - 10 lỗi - Trừ 1,0 điểm nếu bài văn mắc từ 11 - 15 lỗi. - Không chấm quá 2,5 điểm của cả câu nếu bài văn mắc trên 15 lỗi	
Tổng điểm		10.0

Lưu ý khi chấm bài:

- Khi chấm bài giám khảo cần tập trung xem xét phương hướng và cách thức giải quyết vấn đề của thí sinh; chú ý đánh giá bài làm theo hướng mở, khuyến khích sáng tạo, tránh áp đặt.
- Đối với những bài làm có ý tưởng riêng và cách diễn đạt, triển khai khác với Đáp án, giám khảo cần xem xét tính thuyết phục của bài viết để chấm điểm hợp lí.
- Khi chấm bài, giám khảo đánh giá bao quát cả nội dung và hình thức; phát hiện và chấm điểm đúng những bài viết có cá tính, sáng tạo, chân thực và trong sáng
- Việc chi tiết hóa điểm số các ý (nếu có) phải đảm bảo không sai lệch với tổng điểm của mỗi phần và được thống nhất trong Hội đồng chấm.